

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ
ของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย¹

FACTORS INFLUENCING POLICE OFFICERS' SAVING BEHAVIOR FOR FINANCIAL
PREPARATION FOR RETIREMENT UNDER THE LOEI PROVINCIAL POLICE

ร้อยตำรวจเอก ชาตรี สิมสวัสดิ์¹ จุฑาทิพย์ เดชยางกูร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลย ทั้งชายและหญิง จำนวนทั้งสิ้น 316 คน โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานได้แก่ T-Test และ F-test (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือปัจจัยทางด้านการยอมรับความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือปัจจัยทางด้านทัศนคติ ($\bar{X} = 3.82$) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าโดยภาพรวมข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม, วัยเกษียณ, ข้าราชการตำรวจ

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์อิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

The main objective of this research was to study the factors influencing the saving behavior for financial preparation for retirement of police officers. Under the Loei Provincial Police, the samples used in this research were Loei Provincial Police officials. both male and female A total of 316 people were used by Taro Yamane's computational formula. The instrument used to collect data was a questionnaire. The statistics used in the analysis were percentage, mean, and standard deviation. Inferential statistics include T-Test and F-test (One Way ANOVA).

The results showed that Factors influencing police officers' saving behavior for financial preparation for retirement under the Loei Provincial Police Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.87$), and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was economic factor ($\bar{X} = 3.98$), followed by risk tolerance factor ($\bar{X} = 3.84$) and The least mean was attitude factor ($\bar{X} = 3.82$). The comparison of factors affecting saving behavior for financial preparation for retirement of police officers. under the Loei Provincial Police classified by sex, age, marital status, number of family members, government service age and average monthly income. It was found that, overall, Loei Provincial Police officials with different sexes There are factors that influence the behavior of saving for financial preparation for retirement. no different As for the Loei Provincial Police officers with different age, marital status, number of family members, government service age, and average monthly income. There are factors that influence the behavior of saving for financial preparation for retirement. There was a statistically significant difference at the 0.05 level.

Keywords: Saving behavior, retirement age, police officers

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีปัจจัยและสภาพแวดล้อมหลายๆ อย่างเช่น ปัญหาเศรษฐกิจ รูปแบบการใช้ชีวิต พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป จากผลการสำรวจพบว่าหลายประเทศในโลกกำลังเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ ประเทศไทยเป็นอีกประเทศที่อยู่ในสังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 นั่นคือประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุร้อยละ 10.3 กลุ่มผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มเด็ก ในปี พ.ศ. 2548 มีประชากรสูงอายุ 6.4 ล้านคน เมื่อถึงปี พ.ศ.2578 จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 15.9 ล้านคน (ร้อยละ 25.1) เท่ากับเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัวในเวลา

ราว ๆ 30 ปีเท่านั้น แนวโน้มของดัชนีผู้สูงอายุ หรืออัตราส่วนผู้สูงอายุต่อเด็ก 100 คน “ดัชนีผู้สูงอายุ” ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ระหว่างปี พ.ศ.2563–2564 เป็นช่วงเวลาที่ดัชนีผู้สูงอายุเท่ากับ 100 หมายความว่าช่วงเวลานี้ประเทศไทยมีประชากรวัยเด็กเท่าๆ กับผู้สูงอายุ จากข้อมูลในปี พ.ศ.2563 ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุสูงถึง 12 ล้านคน มีสัดส่วนผู้สูงอายุร้อยละ 19 ของประชากรทั้งหมด (Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 2019) โดยสาเหตุที่สำคัญของการเพิ่มสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ การลดลงของภาวะเจริญพันธุ์ หรือการเกิดน้อยลง และการลดภาวะการณืตายทำให้อายุคนไทยยืนยาวขึ้น

การเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณถือเป็น สิ่งสำคัญ เพราะเป็นการวางแผนทางการเงินเพื่อ ลดปัญหาของผู้เกษียณ ทำให้ผู้เกษียณสามารถปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลงได้ (Dangsamut, Somboonsup, & Pattanarungsan, 2016) ดังนั้น ผู้เกษียณควรพิจารณา เลือกแหล่งที่มาของรายได้และกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการออมอย่างชัดเจน เพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย หลังเกษียณที่เหมาะสม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดอายุเกษียณและอายุขัยของตนอย่างชัดเจน 2) คำนวณค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้จ่ายเกษียณซึ่งสามารถประมาณการจากร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่ายรายเดือนในปัจจุบัน 3) ตรวจสอบเงินออมเพื่อการเกษียณ เช่น เงินออม เงินกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินประกันชีวิต เงินลงทุนระยะยาว เป็นต้น 4) คำนวณเงินออมที่ยังขาดอยู่ 5) วางแผนเงินออมเพิ่มเติม และ 6) ทบทวนเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ (The Stock Exchange of Thailand, 2015) ดังนั้นในเรื่องของการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุถือเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่งที่ต้องเริ่มตั้งแต่อายุในวัยทำงาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเพื่อจะได้ค่อย ๆ คุ่นชินกับความคิดเรื่องการเกษียณ

การออมเป็นนโยบายสาธารณะที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศ การออมเป็นแหล่งสำคัญของการลงทุนเพื่อพัฒนาสร้างความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนอกเหนือจากปัจจัยเศรษฐกิจทางการลงทุนแล้ว ระบบการออมยังเป็นการคุ้มครองทางสังคมซึ่งหมายถึงการออมเพื่อการเกษียณอายุ เพื่อระบบบำนาญหรือเพื่อการชราภาพ องค์ประกอบการออมตามระบบบัญชีเศรษฐกิจเงินทุน (Flows of Funds) ในประเทศไทยมีด้วยกัน 3 ส่วน คือ การออมภาคครัวเรือน (Household Saving) การออมภาคธุรกิจเอกชน(Business Saving) และการออมภาครัฐ (Government Saving) (พพร จงชาญสิทธิโร, 2562) การออมภาคครัวเรือน หมายถึง การออมของครัวเรือนทุกประเภทซึ่งมีสัดส่วนการออมร้อยละ 43 ของการออมในประเทศไทย การออมภาคธุรกิจเอกชนหมายถึงการออมของนิติบุคคล รวมถึงการออมของสถาบันที่ทำหน้าที่ด้านธุรกิจการเงิน ซึ่งมีสัดส่วนการออมร้อยละ 54 ของการออมในประเทศไทย ในขณะที่เดียวกันการออมภาครัฐคิดเป็นร้อยละ 3 ของการออมในประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มสัดส่วนที่ลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เนื่องจากการใช้เม็ดเงินกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา (ปนัดดา ภูหอม, 2561)

จากปัญหาที่เกิดจากการเข้าสู่สังคมวัยสูงวัยส่งผลต่อการบริโภค การค้า และการลงทุน ที่ลดลง และยังทำให้ส่งผลต่อภาคการลงทุน และยังพบว่าสัดส่วนหนี้ครัวเรือนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากข้าราชการตำรวจ ไม่มีระบบการวางแผนการออมที่ดี เพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับข้าราชการตำรวจ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการออมและการจัดหาระบบสวัสดิการที่เหมาะสมและเพียงพอไว้รองรับ และเป็นหลักประกันชีวิตสำหรับการเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณด้านต่าง ๆ เนื่องจากในปัจจุบันการเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจยังมีน้อย เป็นผลมาจากการเริ่มเก็บเงินเข้าเงินไปการประเมินค่าใช้จ่ายที่ต่ำไป มีการออมเงินในจำนวนน้อย และความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุนจากการกลัวความผันผวนจากการลงทุน และไม่ได้คำนึงสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วประกอบกับความเข้าใจผิดของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ที่คิดว่าการออมเพื่อวัยเกษียณเป็นเรื่องสำหรับผู้สูงอายุเท่านั้น

ตำรวจภูธรจังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นหน่วยงานภาครัฐในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ 1) รักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ 2) ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา 4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร 5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ 7) ปฏิบัติการอื่นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ประสบกับปัญหาทางการเงินเช่นกัน จากผลการสำรวจพบว่าข้อมูลรายงานสรุปการเบิกจ่ายเงินเดือนประจำเดือน พ.ศ. 2564 ของตำรวจภูธรจังหวัดเลย พบว่าจำนวนเงินที่ขอเบิก และจำนวนเงินหักเป็นจำนวนเงินที่มาก เมื่อพิจารณารายการหักบัญชี พบว่า เป็นเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ และเงินกู้ธนาคารพาณิชย์นอกจากนี้ ยังมีการกู้หนี้ยืมสินทั้งในระบบและนอกระบบ ภาระหนี้สินดังกล่าวของข้าราชการตำรวจนั้นทำให้เกิดความเครียด เป็นภาระต่อการใช้จ่าย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย และจะเป็นปัญหาทางด้านการเงินของผู้เกษียณอายุในอนาคต ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย เพื่อใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสู่การรณรงค์ และพัฒนาในเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางการเงินของผู้เกษียณอายุ ทำให้ผู้เกษียณอายุมีค่าใช้จ่ายที่เพียงพอในเรื่องของการรักษาสุขภาพ และทำให้ผู้เกษียณอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและประยุกต์ใช้ตามแนวคิดและทฤษฎีของที่เกี่ยวข้องของ(กาญจนา โชคถาวร, 2542) เรื่องแนวคิดทฤษฎีการออม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงิน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ปัจจัยทางด้านอัตราผลตอบแทน 2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 3. ปัจจัยทางด้านทัศนคติ และ 4. ปัจจัยทางด้านการยอมรับความเสี่ยง

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลย ทั้งชายและหญิง จำนวน 1,485 คน ตำรวจภูธรจังหวัดเลย ประกอบด้วย 22 หน่วยงาน (ข้อมูลอัตรากำลังพลตำรวจภูธรจังหวัดเลย, 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลย ทั้งชายและหญิง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทราบจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง (Actual population) ผู้วิจัยจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบค่าประชากรจากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 316 ตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการแบ่งสัดส่วนการเก็บข้อมูลตามจำนวนและสัดส่วนของประชากรในแต่ละหน่วยงานโดยการใช้สูตรของ(ยูท ไรวอร์ธ ,2546 : 112)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการ ตำรวจภูธรจังหวัดเลย ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุ ราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม เพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยทางด้านอัตราผลตอบแทน 2) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 3) ปัจจัยทางด้านทัศนคติ และ 4) ปัจจัยทางด้านการยอมรับความเสี่ยง

4. ด้านพื้นที่ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลย ทั้งชายและหญิง ประกอบด้วย 23 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัดเลย เท่านั้น

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

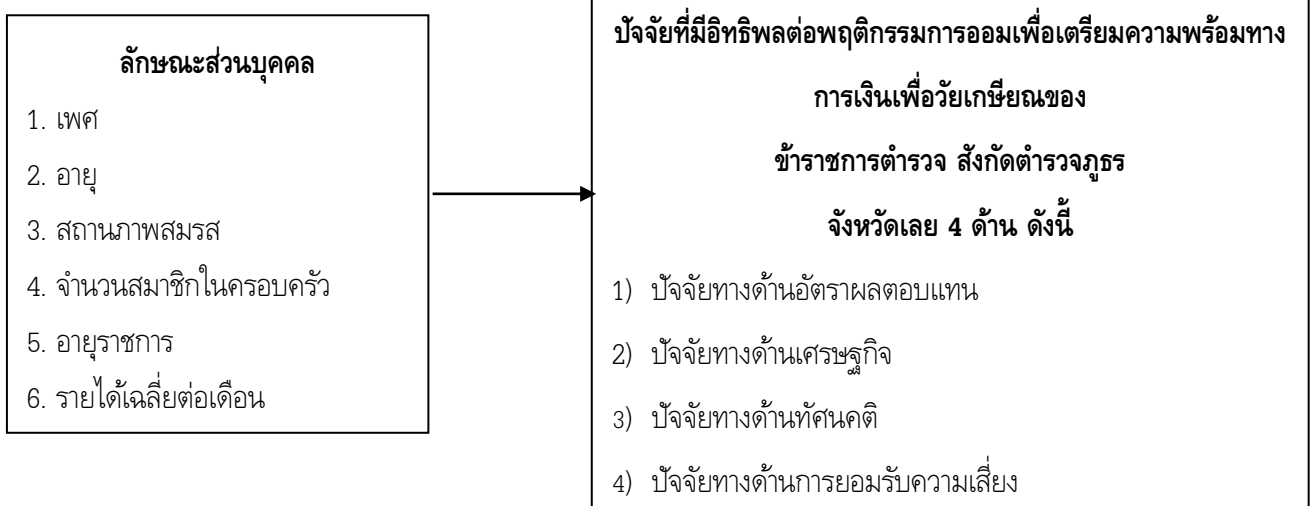
ระยะเวลาในการศึกษาคือ ระหว่างเดือนเมษายน จนถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและประยุกต์ใช้ตามแนวคิดและทฤษฎีของที่เกี่ยวข้องของ(กาญจนา โชคถาวร, 2542) เรื่องแนวคิดทฤษฎีการออม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงิน 4 ด้าน มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม

พฤติกรรม (Behavior) คือ กริยาอาการที่แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาการแสดงออกต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากกระทบแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมก็อาจจะเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus) สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ สิ่งเร้าที่เกิดจากความต้องการทางกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย สิ่งเร้าภายในนี้จะมีอิทธิพลสูงที่สุดในการกระตุ้นเด็กให้แสดงพฤติกรรม และเมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นในสังคม สิ่งเร้าใจภายในจะลดความสำคัญลง สิ่งเร้าภายนอกทางสังคมที่เด็กได้รับรู้ในสังคมจะมีอิทธิพลมากกว่าในการกำหนดว่า บุคคลควรจะ แสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อผู้อื่น สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ หู ตา คอ จมูก การสัมผัสสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลที่จะจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ได้แก่ สิ่งเร้าที่ทำให้บุคคล เกิดความพึงพอใจที่เรียกว่า การเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่พอใจทำให้บุคคลมีการแสดง พฤติกรรมเพิ่มขึ้น เช่น คำชมเชย การยอมรับของเพื่อน ส่วนการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่ไม่พอใจหรือไม่พึงปรารถนามาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาให้น้อยลง เช่น การลงโทษเด็กเมื่อล้าขโมย การปรับเงินเมื่อผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น

ซูดา จิตพิทักษ์ (2525 : 25) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลไม่เฉพาะแสดงปรากฏออกมาภายนอกเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล สังเกตเห็นไม่ได้โดยตรง เช่น คุณค่า ที่เขายึดถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่างๆ ทศนคติหรือเจตคติที่เขาถือสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็น ความเชื่อ ทัศนคติ และสภาพจิตใจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลที่กำหนดพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526 : 45) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำแสดงออก ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตได้ หรือได้ยิน อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะการแสดงออก หรือการตอบสนองนั้น จะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณิชากร ชัยศิริ (2563) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา 2) ปัจจัยเศรษฐกิจระดับจุลภาคของครัวเรือน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา 3) ปัจจัยเศรษฐกิจระดับ

มหภาค ด้านนโยบายการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ปรารธนา หลีกภัย (2563) วิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรังส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีเงินออม ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมรวมไม่เกิน 5,000 บาท พฤติกรรมการออม คือ มีการออมเงินบางเดือน ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการออมมากที่สุดคือ ตนเอง ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมคือ การออมในรูปเงินสดไว้กับตนเอง และวัตถุประสงค์ของการออมคือ เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตพื้นที่จังหวัดตรังในระดับมาก คือ รายได้ในปัจจุบันและรายจ่ายในปัจจุบันปัจจุบันปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่จังหวัดตรัง คือ ปัจจัยรายได้อ่อนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมของนักศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.00 และรายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมของนักศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ลักขณา ธรรมสุพงศ์ (2563) วิจัยเรื่องแรงจูงใจของนักศึกษาในการออมเงินกับโครงการธนาคารโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 14 -16 ปี มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร และส่วนใหญ่ได้รับเบียดเบียนจากผู้ปกครอง โดยมีประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ได้แก่ การที่นักศึกษารู้จักธนาคารโรงเรียน และประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วย ในระดับมาก ได้แก่ การรับฟังข้อเสนอแนะของธนาคาร การวิเคราะห์ ถดถอยแบบพหุเชิงชั้น (Hierarchical Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่ออุปนิสัยในการออมของนักศึกษา ได้แก่ การที่นักศึกษาสามารถเก็บเงินได้ตามที่ต้องการ ความถี่ ในการเข้ามาใช้บริการกับธนาคาร การที่ธนาคารรับฟังข้อเสนอแนะ และการที่นักศึกษามีความต้องการออมเงิน ตามลำดับ ซึ่งเด็กและวัยรุ่นจะออมเงินเพราะต้องการเก็บไว้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ ที่แน่ชัด มากกว่าที่จะออมไว้ใช้เพื่อความฉุกเฉินหรือเพื่อการเรียนต่อในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลย ทั้งชายและหญิง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทราบจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง (Actual population) ผู้วิจัยจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบค่าประชากรจากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 316 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจง ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตาราง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (T-test for Independent Samples) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test (One-way Anova) โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบที่มีความแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจะทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

3. ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะทางในการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่ได้จากแบบสอบถาม ปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เป็นหัวข้อ และประเด็นสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 92.72 และเป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.28 ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.81 และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.49 มีสถานภาพสมรส จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 58.54 และน้อยที่สุดคือ มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวน 3 - 4 คน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 55.06 และน้อยที่สุดคือ จำนวน 7 คน ขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.43 ส่วนใหญ่มีอายุราชการ ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 42.09 และน้อยที่สุดคือ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.01 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 30,000 บาท จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 64.87 และน้อยที่สุดคือ 50,001 ขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =

3.87, S.D.= 0.57) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ = 3.98, S.D.= 0.60) รองลงมาคือปัจจัยทางด้านการยอมรับความเสี่ยง ($\bar{X}$ = 3.84, S.D.= 0.75) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือปัจจัยทางด้านทัศนคติ ($\bar{X}$ = 3.82, S.D.= 0.80) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยทางด้านอัตราผลตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D.= 0.80) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3. ท่านยอมเพื่อสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ เช่น การลดหย่อนภาษี การรักษาพยาบาล และการประกันชีวิต เป็นต้น ($\bar{X}$ = 4.06, S.D.= 0.99) รองลงมาคือ ข้อ 4. ระยะเวลาที่จะได้รับผลตอบแทนจากการออม ส่งผลต่อการออมของท่าน ($\bar{X}$ = 3.86, S.D.= 1.14) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 5. ท่านยอมเพื่อเป็นการรักษามูลค่าของสินทรัพย์ ($\bar{X}$ = 3.67, S.D.= 1.14)

2.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D.= 0.60) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่งผลต่อการออมของท่าน ($\bar{X}$ = 4.13, S.D.= 0.83) รองลงมาคือ ข้อ 9. ความผันผวนทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการออมของท่าน ($\bar{X}$ = 4.06, S.D.= 0.81) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 6. อัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันส่งผลต่อการออมของท่าน ($\bar{X}$ = 3.83, S.D.= 1.00)

2.3 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.82, S.D.= 0.80) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11. ท่านเชื่อว่าการออม และการลงทุนคือการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับตัวเองและครอบครัว ($\bar{X}$ = 3.97, S.D.= 1.13) รองลงมาคือ ข้อ 12. ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ($\bar{X}$ = 3.88, S.D.= 1.05) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 15. ท่านคิดว่าการออมเป็นเพิ่มความมั่นคงในชีวิตท่านได้ในหลาย ๆ ด้าน ($\bar{X}$ = 3.65, S.D.= 1.17)

2.4 ปัจจัยทางด้านการยอมรับความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84, S.D.= 0.75) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 20. นอกเหนือจากความเสี่ยงในการลงทุนแล้ว ท่านสามารถรับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้มากน้อยเพียงใด ($\bar{X}$ = 3.97, S.D.= 0.89) รองลงมาคือ ข้อ 17. ท่านเน้นการออม และการลงทุนที่สร้างรายได้ประจำและมีความปลอดภัยสูง ($\bar{X}$ = 3.96, S.D.= 0.98) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 16. การลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงมักให้ผลตอบแทนที่สูงในระยะยาว แต่มีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดผลขาดทุนมากขึ้นเช่นกัน ท่านสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ ($\bar{X}$ = 3.70, S.D.= 1.05)

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

โดยภาพรวมข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะ แนวทางในการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลยควรมีการวางแผนทางการเงินที่ดี ต้องมีเงินออม และไม่มีหนี้สินหลังเกษียณอายุงาน และต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพ รักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพราะยิ่งอายุเพิ่มมากขึ้นยิ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาลยิ่งแพงขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.98$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือปัจจัยทางด้านทัศนคติ ($\bar{X} = 3.82$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณในหลาย ๆ ด้าน เช่นมีการลงทุนหลาย ๆ ทางที่นอกเหนือจากการออมเงิน ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลยมีทัศนคติที่ดีต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวรัตน์ สุวรรณะ (2564) ที่ได้วิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเป็นปัจจัยด้านความเพียงพอของรายได้ และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุ พบว่าปัจจัยทั้ง 2 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ แต่ถ้าพิจารณาตามลำดับความสำคัญ พบว่าความเพียงพอต่อรายได้มีผลเชิงบวกต่อการเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวางแผนเกษียณอายุ มากที่สุด รองลงมาคือความรู้ทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งแตกต่างจากงานของอรุณี นุสิทธิ์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอธิบายความเพียงพอจาก การออมเพื่อเตรียมเกษียณของผู้มีงานทำในประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมการออมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเพียงพอจากการออมเพื่อเตรียมเกษียณมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ขณะที่ความรู้ทางการเงินไม่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการออมและความเพียงพอจากการออมเพื่อเตรียมเกษียณ นอกจากนี้ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการออมและความรู้ทางการเงิน แต่สอดคล้องกับงานของนพแสน พรหมอินทร์ (2554) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการดำรง

ชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรรมลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อัตราส่วนภาระพึ่งพิงการวางแผนชีวิต การวางแผนทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน และสัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชราต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการ ดำรงชีพยามชราภาพ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบเช่นเดียวกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปรารธนา หลีกภัย (2563) วิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ในเขตพื้นที่จังหวัดตรังในระดับมาก คือ รายได้ในปัจจุบัน และรายจ่ายในปัจจุบัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับปานกลาง คือ การคาดการณ์เกี่ยวกับรายจ่ายในอนาคต การคาดการณ์เกี่ยวกับรายได้ในอนาคต ทศนคติที่มีต่อการออม การส่งเสริมการออมของสถาบันการเงินการส่งเสริมการออมของภาครัฐ สิทธิประโยชน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าโดยภาพรวมข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเลยที่มีอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณทำให้เกิดความแตกต่างกันเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิชากร ชัยศิริวิ (2562) ที่ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา พบว่าการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจาก อายุและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออม โดยเพศเป็นตัวที่บ่งบอกว่าบุคคลเหล่านั้นมีความสามารถในการออมเงินหรือไม่ โดยอายุ และพนักงานรัฐวิสาหกิจก็มีผลต่อพฤติกรรมการออมโดยส่วนใหญ่บุคคลที่มีอายุไม่มาก เป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นวัยทำงาน ทำให้ยังมีรายได้ไม่สูงมากนักเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย แล้วนำมาเก็บออมจึงมีจำนวนน้อยตามไปด้วย และเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น รายได้มากขึ้นจะทำให้มีความสามารถได้มากขึ้นด้วย ดังนั้น อายุมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิตะ คำนวน (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของหัวหน้าครัวเรือน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรากรณีศึกษา : หมู่บ้านสระไม้แดง พบว่าอายุ และอาชีพรับจ้าง มีผลต่อ

การออมเงินของครัวเรือนหมู่บ้านสระแดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ ศรีสุขใส (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ พบว่า มีตัวแปร ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา มีผลต่อการออมเงินในกองทุนแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 ตำรวจภูธรจังหวัดเลย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจสำหรับการออมเพื่อวัยเกษียณ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย มีความต้องการออมมากขึ้น ทำให้สามารถมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และเป็นการสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังวัยเกษียณได้อย่างมั่นคงมากขึ้น

1.2 ตำรวจภูธรจังหวัดเลย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการออม เพื่อวัยเกษียณ ให้สอดคล้องกับรายได้และค่าใช้จ่าย ในปัจจุบันของข้าราชการตำรวจ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มสภาพคล่อง ให้กับข้าราชการตำรวจ และนำมาสู่การเพิ่มสัดส่วนและพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ต่อไป

1.3 ตำรวจภูธรจังหวัดเลย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและแนะแนววิธีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างนิสัยการใช้จ่ายแบบพอเพียง และการประหยัดอดออม เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย ทำให้มีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีกำหนดตัวแปรที่จะนำมาศึกษาเพิ่มเติมให้รายละเอียด และมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้นทั้งตัวแปรความถี่ในการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย เป็นต้น

2.2 ศึกษาครั้งต่อไปควรเปลี่ยนประเภทของข้อมูลในการศึกษาจากข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ให้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ในเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการตำรวจ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออม

เอกสารอ้างอิง

- ชุตตา จิตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- ณิชากร ชัยศิริวิ. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา*.
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปนัดดา ภูหอม . (2560). การออมของไทยในยุคดิจิทัล
, จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/4251c8c8-5fbf-4479-93e7-b93d411e016a/7MC_hotissue_save_ex.aspx.
- ปรารธนา หลีกภัย. (2563). พฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง.
วารสาร บัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 111 - 126.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน*. ปี 2565.
- ตำรวจภูธรจังหวัดเลย. (2565). *ข้อมูลอัตรากำลังพลตำรวจภูธรจังหวัดเลย. ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย*.
- พิทักษ์ ศรีสุขใส. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมือง กระบี่ จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2562). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2561*. นครปฐม: บริษัทพรินเทอริ จำกัด.
- ลักษณ์ ธรรมสุภาพงศ์. (2559.) *ความถี่ในการออม*. สืบค้นเมื่อ 2563, ธันวาคม 12, เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/>
- วิตะ คำนวน. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของหัวหน้าครัวเรือน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา กรณีศึกษา : หมู่บ้านสระไม้แดง*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. ชลบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2526). *การปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). *การสำรวจผู้สูงอายุในประเทศไทย; กรุงเทพฯ*.
- อรุณี นุสิทธิ์. (2557). *ปัจจัยอธิบายความเพียงพอจากการออมเพื่อการเตรียมเกษียณของผู้มีงานทำในประเทศไทย*. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(2), 58 - 72.
- Dangsamut, I., Somboonsup, S., & Pattanarungsan, P. (2016). PhrUttikam læ patchai thimi phon t o kanlongthun phu'a wai kasian kho ng khru rongrian 'atsamchansirača changwat Chon Buri [Behavior and factors affecting investment for retirement of teachers at Assumption College Sriracha, Chon

Buri Province]. *Journal of Management Science Chiang Rai Rajabhat University*, 11(1), 79-98.

Yamane. (1967). *Taro Statistic : An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row.